

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 35PP/77/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123012840
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2123012840.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom v trestnej veci odsúdeného: K. E., nar. XX.XX.XXXX v D., na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Trnava prostriedkami diaľkovej komunikácie dňa 06.12.2023, o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku s poukazom na § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 66 ods. 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného: Štefan Németh, nar. 14.12.1982 v Komárne, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/83/2022 zo dňa 16.03.2023 zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 14.09.2023 bol na tunajší súd doručený návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/83/2022 zo dňa 16.03.2023 za spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokusom prečinu krádeže podľa § 14 ods. 1, § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pričom jeho predpokladaný koniec má mať dňa 15.11.2024. Lehota podľa § 66 ods. 1 písmeno a) Trestného zákona uplynula dňa 15.09.2023.

Okresný súd Trnava následne požiadal ústav na výkon trestu odňatia slobody o hodnotenie odsúdeného.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, a to hodnotenie ÚVTOS, zmena záveru hodnotenia zo dňa 15.11.2023, skrátený výpis klienta, aktuálny odpis RT, rozsudok Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/83/2022 a list č.I. 3.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 03.11.2023 vyplýva, že odsúdený bol do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou premiestnený dňa 03.05.2023. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“. Správanie a vystupovanie odsúdeného v predchádzajúcom ústave v Nitre bolo na požadovanej úrovni, bez negatívnych poznatkov. V ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni, doposiaľ nebol disciplinárne odmenený, ani disciplinárne potrestaný. Od 08.06.2023 je pracovne zaradený na pracovisku mimo ústavu s dohľadom FCC Trnava. Pracovnú morálku má na požadovanej úrovni. K užívaniu drog sa odsúdený vyjadruje s jasne negatívnym stanoviskom, k trestnej činnosti zaujal čiastočne kritický postoj. Možno konštatovať, že stanovené ciele programu zaobchádzania plní a jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Na

základe uvedených skutočností možno konštatovať, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmieňné prepustenie a riaditeľ ÚVTOS ho odporúča podmieňné prepustiť.

Zo zmeny záveru hodnotenia k návrhu na podmieňné prepustenie zo dňa 15.11.2023 vyplýva, že odsúdený bol dňa 15.11.2023 disciplinárne potrestaný uložením disciplinárneho trestu - celodenným umiestnením do uzavretého oddielu na dobu desať dní za užitie alkoholu na pracovisku a došlo k zmene záveru hodnotenia na „odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmieňné prepustenie a neodporúčam ho podmieňné prepustiť“.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ 7 záznamov, 5-krát bol súdne trestaný na Slovensku a 2-krát v Maďarsku.

V liste č.l. 3 matka odsúdeného žiada o jeho podmieňné prepustenie, pretože je invalidná dôchodkyňa odkázaná na pomoc druhej osoby, ale je sama.

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že v hodnotení neprišlo k žiadnym zmenám, záver hodnotenia zostáva nezmenený.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol, že u odsúdeného nie sú splnené materiálne podmienky a preto navrhol žiadosť zamietnuť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že na podanom návrhu trvá. K disciplinárnemu trestu povedal, že na pracovisku vypil 1,5 dcl piva, pretože mu zomrel otec. Nemôže vidieť ani svoju dcéru, ani matku, pritom by rád videl rodinu. Vonku nežil z trestnej činnosti, ale niekedy užil drogy a pod ich vplyvom robil sprostosti. Vo výkone trestu si uvedomil, že chce viesť riadny život a čo spáchal, ľutuje.

Podľa § 415 ods. 2 Tr. por., o podmieňnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenéj za zločin po výkone jeho polovice súd rozhoduje len na návrh riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmieňné prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieňného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieňného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieňného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmieňnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmieňné prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok: (i) vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu; (ii) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukazuje polepšenie; (iii) od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmieňného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmieňné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmieňné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v

skúšobnej dobe po podmienenom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienenom prepustení viedol riadny život.

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody ku dňu 15.09.2023. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného je táto podmienka splnená.

Pre účely druhej zákonnej (prvej materiálnej) podmienky a to tej, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu preukázal polepšenie, súd hodnotí celé obdobie výkonu trestu odňatia slobody. Súd neizoluje len časť obdobia počas výkonu trestu odsúdeného. Pre splnenie tejto prvej materiálnej podmienky sa vyžaduje, aby správanie sa odsúdeného bolo kontinuálne stabilné, bez závažných excesov, resp. aby zo správania bolo zrejmé, že odsúdený sa počas výkonu trestu preukázateľne polepšil a výkon trestu mal neho pozitívny vplyv. Preto splnenie tejto podmienky možno konštatovať napríklad vtedy, ak sice odsúdený v počiatočnom období výkonu trestu sa dopúšťal porušení ústavného poriadku, spravidla menej závažného charakteru, z priebehu jeho ďalšieho správania počas pokračujúceho výkonu trestu je ale zjavné polepšenie, či už vnútorným procesom nápravy a sebareflexiou alebo správnym usmernením pedagogickým personálom alebo osvojením si poznatkov získaných v procese resocializácie. V opačnom prípade, ak u odsúdeného dochádza k striedaniu obdobia pozitívneho správania sa s obdobiami, kedy odsúdený nechce/nie je schopný dodržiavať ústavný poriadok a rešpektovať právne a spoločenské normy ústavu a dopúšťa sa excesov, je zjavné, že proces nápravy odsúdeného stagnuje. Preto, ak aj správanie odsúdeného počas istého obdobia výkonu trestu vykazuje známky polepšenia, ale v inom období sa dopúšťa excesov, je tak zjavné, že správanie odsúdeného je nestabilné, účelové, jeho postoj k náprave a snaha o nápravu nie sú úprimné. Za takej situácie súd nemôže konštatovať, že u odsúdeného došlo k náprave a polepšeniu.

Nestabilné správanie sa vo výkone trestu možno konštatovať aj u odsúdeného. Súd správanie odsúdeného hodnotil komplexne za celé obdobie výkonu jeho trestu na základe dôkazov vykonaných na verejnom zasadnutí v čase rozhodovania. Kladný záver o správaní sa odsúdeného nemožno konštatovať z hodnotenia jeho správania sa za celé doterajšie obdobie výkonu trestu. Zo správy ústavu vyplýva, že doteraz nebol disciplinárne odmenený. Dňa 15.11.2023, teda v čase po podaní žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, sa dopustil závažného disciplinárneho previnenia a to užitia alkoholu na pracovisku, za čo mu bol uložený disciplinárny trest - celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na dobu desať dní.

Vzhľadom na popísané správanie sa odsúdeného počas celého doterajšieho výkonu trestu možno konštatovať, že toto je nestabilné, vykazujúce pozitívne ale aj negatívne periódy. Po komplexnom zhodnotení nemožno prijať záver, že počas niekoľkoročného výkonu trestu by sa odsúdený polepšil. Ak aj vo výkone trestu bolo možné identifikovať postupný proces nápravy, pri súčasnej existencii závažného porušenia ústavného poriadku, súd dospel k záveru, že prvá materiálna podmienka splnená nie je.

Vo vzťahu k druhej materiálnej podmienke súd konštatuje, že jej splnenie /nesplnenie nie je pre rozhodnutie vo veci samej podstatné, nakoľko všetky zákonné podmienky pre podmienené prepustenie musia byť splnené kumulatívne. Keďže prvá materiálna podmienka - polepšenie vo výkone trestu - splnená nie je, tak aj v prípade, ak by druhá materiálna podmienka - pozitívna prognóza vedenia riadneho života, splnená bola, súd návrhu vyhovieť nemôže. Pre úplnosť súd ale uvádza, že ani tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je.

Súd pri skúmaní splnenia tejto podmienky objasňuje, skúma, komplexnejšie posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostrediu, v ktorom žil, celý jeho doterajší život, povahu, charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že na podmienené prepustenie z výkonu trestu neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. V zmysle odborných názorov „zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ (K.. a kol. Trestní zákonník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 952).

Obdobne aj v rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Urtost 3/2015, sp. zn. 3 Urtost 1/2015, sp. zn. 6 Urtost 1/2015) sa za okolnosť, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam považuje predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho trestnej činnosti.

Najvyšší súd SR, tiež uviedol, že „sa nestotožnil s názorom odsúdeného, že na jeho predchádzajúcu trestnú činnosť nemožno pri rozhodovaní o podmienenom prepustení prihliadať. Naopak, keďže posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Pokiaľ ide konkrétne o odsúdeného najvyšší súd zdôrazňuje, že tento dostal zo strany spoločnosti opakovane možnosť preukázať (či už uloženým peňažným trestom, podmieneným odkladom trestu odňatia slobody, podmieneným prepustením z výkonu trestu), že „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje. Žiaľ, nestalo sa a k páchaniu trestnej činnosti sa odsúdený vrátil aj napriek ďalším uloženým nepodmieneným trestom, ktoré vykonal v celom rozsahu“ (rozhodnutie NS SR publikované v Zbierke pod R 5/2017).

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 2 roky a 4 mesiace, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 1T/83/2022 za spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s pokusom prečinu krádeže podľa § 14 ods. 1, § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Z odpisu z registra trestov vyplýva, že odsúdený má celkovo 7 záznamov pre trestnú činnosť takmer výlučne majetkového alebo drogového charakteru. Z odpisu trestov tiež vyplýva, že odsúdenému boli za predchádzajúcu trestnú činnosť už v minulosti, v prípade časovo prvých odsúdení, ukladané opakovane podmienené tresty odňatia slobody. Trestnej činnosti sa ale naďalej dopúšťal, o čom svedčí ďalšia trestná činnosť odsúdeného.

Resocializačná prognóza podľa hodnotenia ústavu je menej priaznivá a ani riaditeľ ústavu neodporúča podmienené prepustenie odsúdeného.

Skúsenosti s predchádzajúcim spôsobom života odsúdeného, najmä početnosť a druhová rovnorodosť trestnej činnosti, svedčia o nedostatku rešpektu k dodržiavaniu právnych noriem u odsúdeného. Správania odsúdeného neumožňuje vysloviť sa v prospech jeho novej pozitívnej prognózy, t. j. že by v prípade prepustenia viedol riadny život na slobode. Takéto očakávanie je u odsúdeného podľa názoru súdu nereálne, pretože odsúdený už mal v minulosti šancu v podobe potrestania formou alternatívnych trestov preukázať, že vie viesť riadny život, túto možnosť nevyužil, opakovane sa dopúšťal ako trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený.

Z uvedeného dôvodu súd má obavu, že aj v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, odsúdený nebude viesť riadny život, keďže predchádzajúce miernejšie formy potrestania nemali na odsúdeného žiadny pozitívny vplyv. Súd je toho názoru, že odsúdený ako niekoľkonásobný recidivista

spôsobom svojho doterajšieho života neposkytuje garanciu a nezmierňuje obavu z páchania trestnej činnosti.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností, súd návrh odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.